



Natuurtoets

**T.b.v. werkzaamheden op het Vitens
productiebedrijf in Linschoten**

projectnummer 466020
definitief revisie 00
8 december 2022

Natuurtoets

T.b.v. werkzaamheden op het Vitens productiebedrijf in Linschoten

projectnummer 466020
documentnummer 466020-NT-01
definitief revisie 00
8 december 2022

Auteur

A. Wiersma

Opdrachtgever

Vitens N.V.
Oude Veerweg 1
8019 BE ZWOLLE



Antea Group is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

Gecontroleerd:

R. Keizer

datum
8 december 2022

beschrijving
definitief

vrijgave
J.L. de Jong



Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding & planvoornemen	1
1.2	Doel	4
1.3	Leeswijzer	4
2	Effectbeschrijving en -beoordeling	5
2.1	Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek	5
2.2	Effectbepaling voornemen	8
2.3	Soortbescherming	8
2.3.1	Afbakening relevante soortgroepen	8
2.3.2	Vogels	8
2.3.3	Zoogdieren – vleermuizen	14
2.3.4	Zoogdieren – overige zoogdieren	18
2.3.5	Amfibieën	21
2.3.6	Zorgplicht	23
2.4	Natura 2000	24
2.5	NNN en natuurbeheertypen	25
2.6	Overig provinciaal beleid Utrecht	26
2.7	Beschermde houtopstanden Wnb	26
3	Conclusie & advies	28
3.1	Soortbescherming	28
3.1.1	Zorgplicht	30
3.2	Natura 2000	31
3.3	NNN	31
3.4	Overig provinciaal beleid Utrecht	32
3.5	Beschermde houtopstanden Wnb	32

Literatuurlijst	33
------------------------	-----------

Bijlage 1 Wettelijk kader

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

1 Inleiding

1.1 Aanleiding & planvoornemen

Vitus N.V. is voornemens om een nieuwe waterleiding aan te sluiten op het bestaande productiebedrijf aan de Blindeweg 7 te Montfoort (gemeente Montfoort, Provincie Utrecht). Daarnaast worden nieuwe kabels en leidingen op het terrein van het productiebedrijf aangelegd en worden er twee nieuwe gebouwen bijgebouwd.

Ten behoeve van de werkzaamheden worden bosschages met bomen en struiken gerooid. Ook worden twee gebouwen gesloopt. Er wordt niet gewerkt in watergangen. Het is nog onbekend wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd, waarschijnlijk medio 2023.

Bij ruimtelijke ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of het voornemen effect heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden of beschermde houtopstanden (Wet natuurbescherming (Wnb), Natuurnetwerk Nederland (NNN) en overig (provinciaal) beleid). Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurwaarden (soorten, gebieden en/of houtopstanden). Er is daarom inzicht gewenst in de aanwezige beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten die op deze beschermde natuurwaarden kunnen optreden door de ontwikkeling. Dit wordt verkend in deze natuurtoets. Daarnaast worden kansen voor het verbeteren van natuurwaarden genoemd.

In de figuren 1.1 en 1.2 is de ligging van het plangebied weergegeven. In figuur 1.3 is een impressie van het ontwerp weergegeven en in figuur 1.4 zijn de te rooien bosschages en de te slopen gebouwen aangegeven.



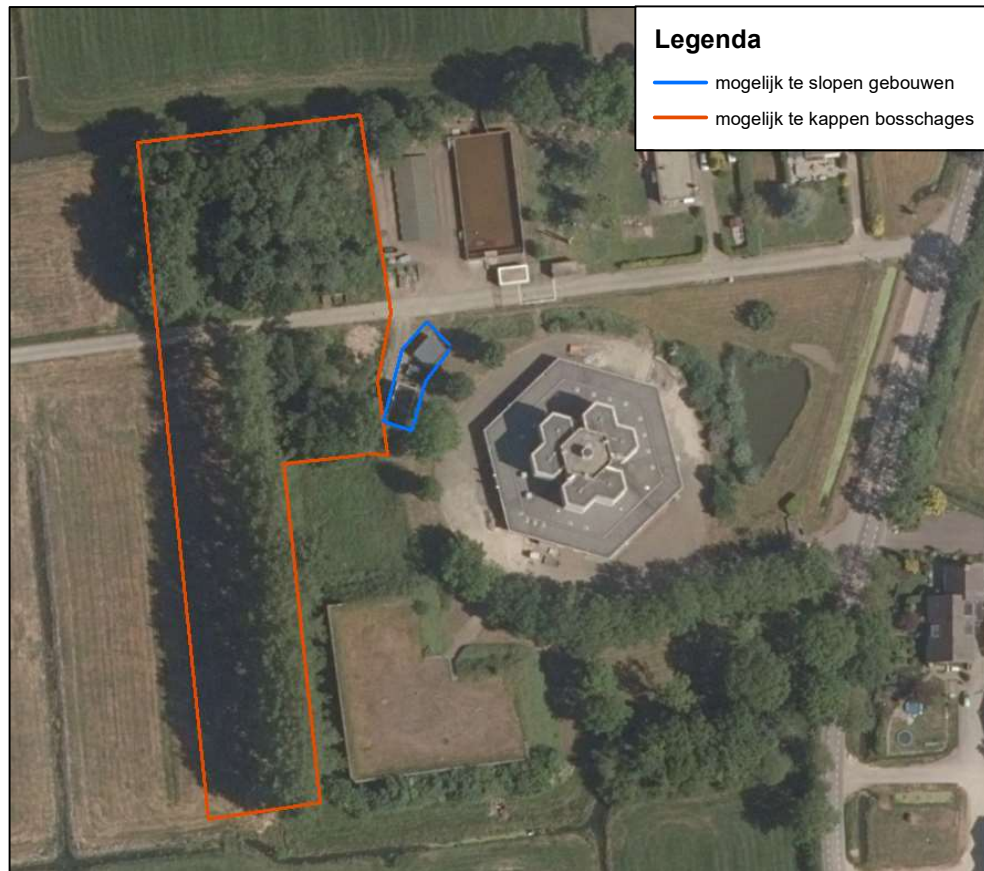
Figuur 1.1. Globale ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van de omgeving. Bron: Street Smart, luchtfoto 2022.



Figuur 1.2. Gedetailleerde ligging van het plangebied (rood omkaderd). Bron: Street Smart, luchtfoto 2022.



Figuur 1.3. Impressie ruimtelijke ontwikkeling: nieuwe waterleidingen (dikke rode lijnen), nieuwe gebouwen (grijze contouren) en bestaande waterleidingen (blauwe lijnen). Bron: Vitens N.V.



Figuur 1.4. Impressie van te rooien bosschages (rood omljnd) en te slopen gebouwen (blauw omljnd).

1.2 Doel

Het doel van de natuurtoets is om een goed eerste beeld te krijgen van de (beschermde) natuurwaarden die in het plangebied en de (directe) omgeving aanwezig (kunnen) zijn. Dit gebeurt door het uitvoeren van een bureaustudie en oriënterend terreinbezoek. Op basis hiervan wordt getoetst of in het kader van de Wnb als gevolg van de voorgenomen ontwikkeling negatieve effecten kunnen optreden. Daarnaast wordt ingegaan op de eventuele vervolgstappen die noodzakelijk zijn.

1.3 Leeswijzer

De natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1 beschrijft de aanleiding van de natuurtoets en voorgenomen ontwikkeling;
- Hoofdstuk 2 beschrijft het gebied en toetst de (in de omgeving) aanwezige beschermde soorten, beschermde gebieden en beschermde houtopstanden aan de natuurwetgeving en overige beleidskaders.
- Hoofdstuk 3 bevat de conclusies en advies over de te nemen vervolgstappen.

In bijlage 1 wordt het wettelijk kader beschreven. In bijlage 2 wordt de methodiek van voorliggende natuurtoets beschreven.

2 Effectbeschrijving en -beoordeling

In paragraaf 2.1 wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in paragraaf 2.2 de effectbepaling van het plan gegeven. In paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.7 wordt respectievelijk ingegaan op de aanwezigheid van en toetsing aan de Wnb van beschermde soorten, Natura 2000-gebieden, NNN, overig provinciaal beleid van de provincie Utrecht en beschermde houtopstanden.

Indien blijkt dat een onderdeel van paragraaf 2.3 t/m paragraaf 2.7 niet relevant is voor voorliggend planvoornemen, vindt er geen toetsing van het voornemen aan de Wnb (of ander relevant beleidskader) van dat onderdeel plaats.

2.1 Gebiedsbeschrijving: resultaat terreinbezoek

Op 6 december is vanaf circa 10:00 uur een oriënterend terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij licht bewolkt weer met een temperatuur van circa 5 °C. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet geïnspecteerd. Hierbij zijn bomen met een verrekijker geïnspecteerd op de aanwezigheid van nesten, holtes en scheuren.

Het plangebied is gelegen in het veenweidegebied op een afstand van 3,5 km ten zuidwesten van de stad Utrecht. Het plangebied wordt omgeven door intensief gebruikt landbouwgebied (grasland) met sloten. Ten oosten van het plangebied staat een boerderij en ten noorden van het plangebied staan enkele bungalows.

Het plangebied is deels verhard met beton en/of bestrating. De rest bestaat uit lage grassen met kruiden, enkele bosschages, boomgroepen en bomenrijen. De bomenrijen en boomgroepen bestaan uit essen en populieren.

De bosschages bestaan uit onder andere zwarte els, zomereik, Spaanse aak, wilg en berk. Er is daarnaast een rijke ondergroei van onder andere hazelaar en meidoorn aanwezig. In de bosschages liggen ook takkenrillen.

In het midden van het plangebied staat een zeshoekig pompgebouw. Het pompgebouw ligt enkele meters hoger dan de rest van het plangebied. Ten westen van het pompgebouw is een grote opslagkelder aanwezig. Daarnaast zijn een aantal kleinere gebouwtjes aanwezig verspreid over het plangebied.

In het oosten van het plangebied ligt een vijver met op de oevers enkele struiken.

Zowel de noord- en zuidkant van het plangebied worden begrensd door sloten. Aan de westkant is alleen een greppel aanwezig. De sloten zijn veelal ondiep (minder dan 0,5 m) en hebben weinig oeverbegroeiing.

In figuur 2.1 is een impressie gegeven van het plangebied.

Natuurtoets

T.b.v. werkzaamheden op het Vitens productiebedrijf in Linschoten
projectnummer 466020
8 december 2022 revisie 00
Vitens N.V.



Plangebied gezien in noordelijke richting met zeshoekig pompgebouw



Sloot langs noordzijde van plangebied en de rand van het bosschage



Westkant plangebied met achterzijde opslagkelder en populierenrij



Noordelijk deel van plangebied met gedeeltelijke verharding



Bosschage in het noorden van het plangebied



Sloot langs zuidzijde plangebied

Natuurtoets

T.b.v. werkzaamheden op het Vitens productiebedrijf in Linschoten
projectnummer 466020
8 december 2022 revisie 00
Vitens N.V.



Figuur 2.1. Impressie van het plangebied.

2.2 Effectbepaling voornemen

De volgende activiteiten vinden plaats als gevolg van het planvoornemen die een effect kunnen hebben op (het leefgebied van) (beschermde) soorten en beschermde gebieden:

- Er worden bomen en struiken gerooid voor het aansluiten van de waterleiding en de bouw van een aantal nieuwe gebouwen;
- Er worden gebouwen gesloopt voor het aansluiten van de waterleiding en de bouw van een aantal nieuwe gebouwen;
- Er wordt gegraven in de bodem waardoor de vegetatie wordt aangetast;
- Er vindt verstoring van de omgeving plaats door onder andere geluid, licht en trilling ten gevolge van de werkzaamheden.

2.3 Soortbescherming

In de onderstaande paragrafen worden per soortgroep de resultaten van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek beschreven. Indien soortgroepen op basis van het oriënterend terreinbezoek op voorhand kunnen worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt biotoop, zijn deze soortgroepen vermeld in paragraaf 2.3.1. Op basis van het bureauonderzoek en het oriënterend terreinbezoek wordt ingegaan op de mogelijk effecten die als gevolg van het planvoornemen op mogelijk aanwezige beschermde soorten kunnen optreden. Indien negatieve effecten op beschermde soorten niet zijn uit te sluiten, wordt geadviseerd over de te nemen vervolgstappen.

2.3.1 Afbakening relevante soortgroepen

Op basis van de bureaustudie en het verkennend terreinbezoek kan de aanwezigheid van meerdere soortgroepen worden uitgesloten. Aangezien het bekende verspreidingsgebied van beschermde reptielen, insecten, kreeftachtigen, weekdieren, zaadplanten, varens en bladmossen niet tot aan het plangebied reikt kan aanwezigheid van deze soortgroepen op voorhand worden uitgesloten. Aanwezigheid van de overige soortgroepen kan niet op voorhand worden uitgesloten. Deze soortgroepen worden in de hiernavolgende paragrafen nader beschouwd.

2.3.2 Vogels

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vogels met een jaarrond beschermd nest in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.1. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2017-2022).

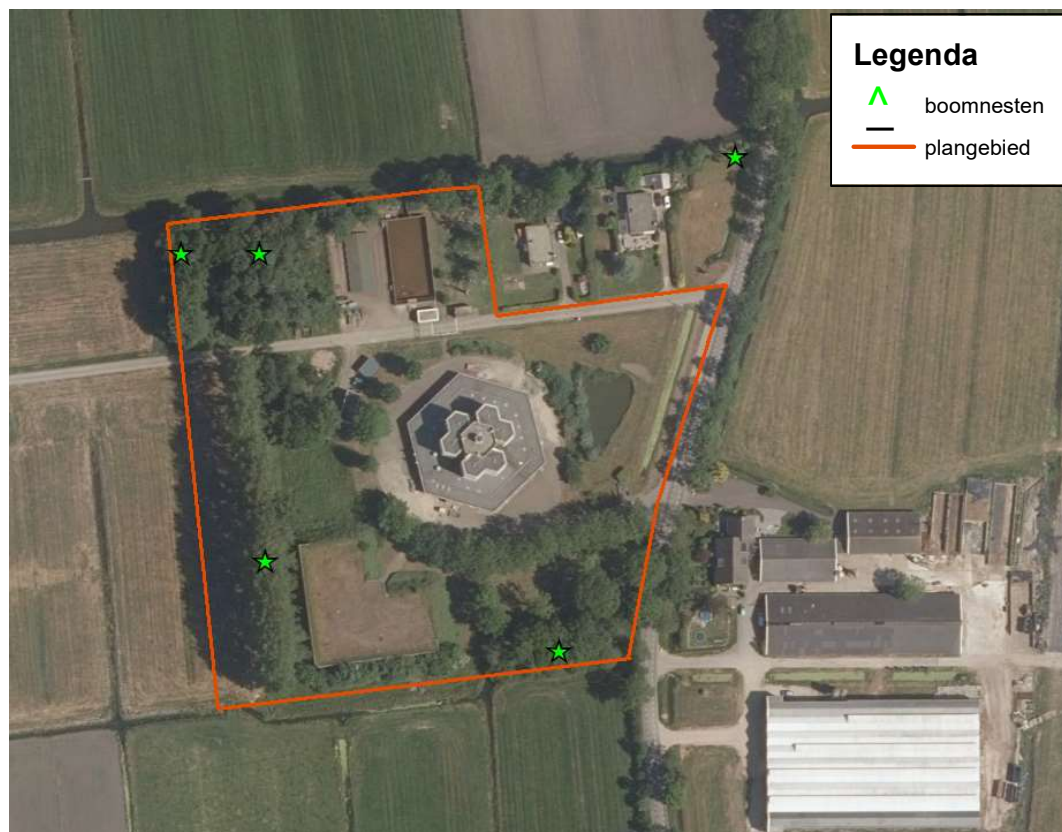
Soort	Categorie
Buizerd	4
Huismus	2
Ooievaar	3
Ransuil	4
Roek	2
Sperwer	4
Steenuil	1

Naast de in de tabel weergegeven waargenomen soorten is de omgeving van het plangebied ook geschikt als broedgebied voor soorten als boomvalk, havik en wespandief. Als gevolg van de relatief lage onderzoeksinspanning ontbreken mogelijk waarnemingen van deze soorten.

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waar bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats, alsook bij wezenlijke aantasting van de functionele leefomgeving, altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn boombroedende soorten (zoals buizerd en ransuil), gebouwbroedende soorten (zoals huismus) en overige soorten (zoals steenuil en ooievaar).

Tijdens het terreinbezoek is in de omgeving van het plangebied een rustende buizerd waargenomen. Overige soorten met een jaarrond beschermd nest zijn niet waargenomen tijdens het terreinbezoek.

Gedurende het terreinbezoek zijn in (de directe omgeving van) het plangebied een aantal nesten in bomen aangetroffen die kunnen toebehoren aan boombroedende soorten met een jaarrond beschermd nest. De locaties van deze nesten zijn aangegeven in figuur 2.2. Enkele van de aanwezige boomnesten aangetroffen tijdens het veldbezoek zijn weergegeven in figuur 2.3. De aanwezigheid van nestplaatsen van boombroedende soorten met een jaarrond beschermd nest kan in (de directe omgeving van) het plangebied niet worden uitgesloten.

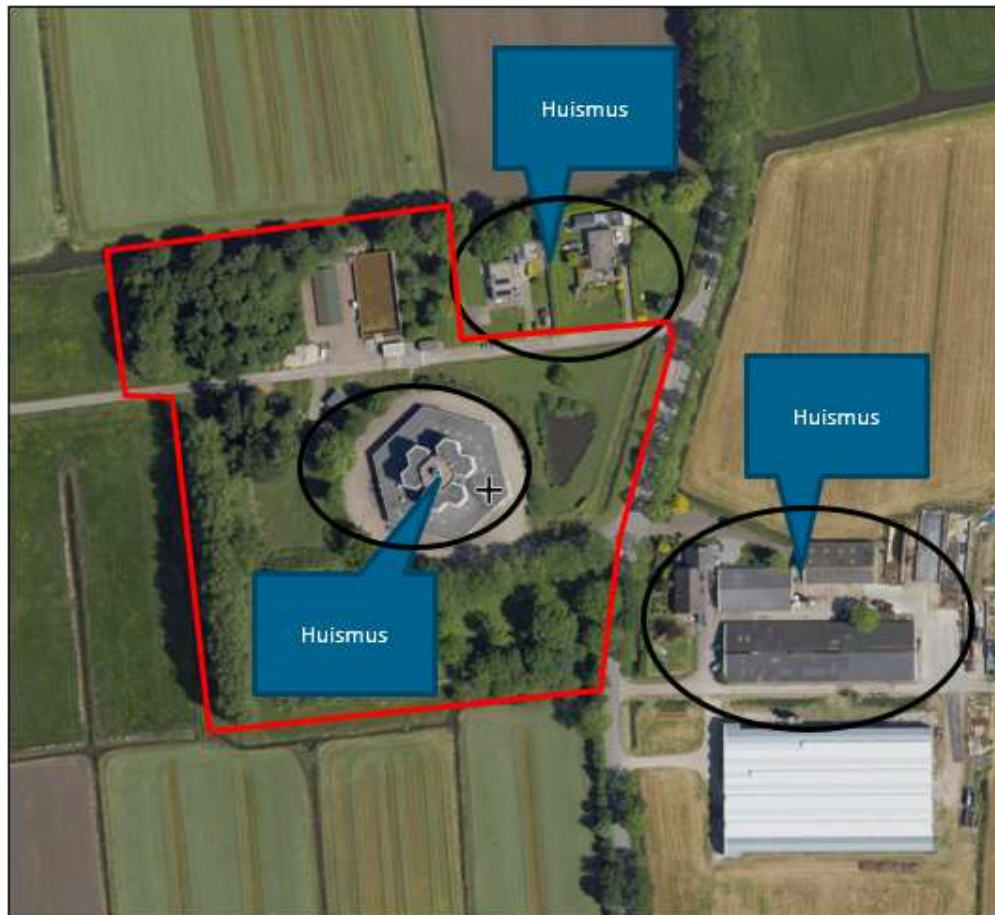


*Figuur 2.2 Aangetroffen potentieel jaarrond beschermde boomnesten in (de omgeving van) het plangebied.
 Bron achtergrond: Luchtfoto, ESRI*



Figuur 2.3 Enkele aangetroffen potentieel jaarrond beschermde boomnesten in (de omgeving van) het plangebied. Bron achtergrond: Luchtfoto, ESRI

In het plangebied (en de directe omgeving) is bebouwing aanwezig. Deze bebouwing is (deels) geschikt voor soorten met jaarrond beschermde nesten welke in gebouwen broeden, zoals de huismus. Hierdoor kunnen nestlocaties van de huismus in (de directe omgeving van) het plangebied niet worden uitgesloten. De huismus kan bijvoorbeeld broeden in het productiebedrijf in het plangebied, bij de bungalows en de boerderij buiten het plangebied. De potentiële broedplaatsen zijn aangegeven in figuur 2.4. Tevens bevinden zich essentiële onderdelen van de functionele leefomgeving van de huismus binnen het plangebied, waaronder bosschages.



Figuur 2.4 Potentiële broedplaatsen voor gebouw bewonende soorten met een jaarrond beschermd nest in (de omgeving van) het plangebied. Bron achtergrond: Luchtfoto, ESRI

De gebouwen die worden gesloopt zijn ongeschikt als broedplaats voor soorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest. De te slopen gebouwen hebben een plat dak en kennen geen openingen waarin genesteld kan worden. Wel kan er in potentie verstoring door de voorgenomen werkzaamheden optreden van soorten met een jaarrond beschermd nest in gebouwen.

Doordat de gebouwbewonende soorten goed zijn aangepast aan menselijke verstoring wordt echter niet verwacht dat er broedgevallen verstoord worden indien werkzaamheden in het broedseizoen uitgevoerd worden.

Door het rooien van de bosschages in het (noord)westelijke deel van het plangebied kan wel essentieel foerageergebied verloren gaan van de huismus. Of het bosschage daadwerkelijk essentieel is hangt van de hoeveelheid die wordt gekapt en kwaliteit van het foerageergebied.

Buiten het plangebied is mogelijk geschikt broedbiotoop aanwezig voor de steenuil. Het gaat om de boerderij en de schuren. In het plangebied ontbreekt broedbiotoop echter.

Geschikt broedbiotoop voor de ooievaar (kunstmatige palen of zeer grote boomnesten) en de roek (groepen nesten in bomen) is in (de directe omgeving van) het plangebied niet aanwezig, waardoor jaarrond beschermde nestplaatsen van deze soorten kunnen worden uitgesloten.

Concluderend kan de aanwezigheid van soorten met een jaarrond beschermd nest in bomen en gebouwen niet worden uitgesloten in (de omgeving van) het plangebied.

Boombroeders en gebouw bewonende soorten met jaarrond beschermde nesten vallen onder de bescherming van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), welke is verwerkt in de Wnb. Indien er nestplaatsen van deze soorten aanwezig zijn, kunnen broedvogels door de werkzaamheden worden verstoord. Dit is in overtreding met de gestelde verbodsbepalingen uit de Wnb. Om overtreding van de Wnb te voorkomen dient nader onderzoek naar het gebruik van deze jaarrond beschermde nesten in de bomen plaats te vinden. Er worden namelijk bosschages geroid waarin bomen staan met mogelijk jaarrond beschermde nesten. Ook dient nader onderzocht te worden of het plangebied gebruikt wordt door de huismus in verband met de aanwezigheid van essentieel leefgebied (bijvoorbeeld de te rooien bosschages). In onderstaand kader zijn de vervolgstappen voor het nader onderzoek weergegeven.

Het broedseizoen voor de huismus loopt van circa maart t/m augustus en voor boombroeders van februari t/m augustus (afhankelijk van vroeg dan wel laat broedende soorten).

Vervolgstappen jaarrond beschermde nesten

Aangezien er bomen met nesten worden gekapt en/of essentieel leefgebied (bosschages) wordt aangetast is er nader onderzoek nodig naar zowel gebouw bewonende soorten als boom bewonende soorten. De opzet van dit nader onderzoek is hieronder toegelicht:

Nader onderzoek huismus

Om de aan- of afwezigheid van de huismus aan te kunnen tonen, is nader onderzoek noodzakelijk. Het nader onderzoek bestaat uit twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of drie gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni (BIJ12, 2017a).

Nader onderzoek boombewonende soorten:

Het onderzoek bestaat uit 2 tot 4 gerichte veldbezoeken gedurende maart t/m half mei (BIJ12, 2017b). Hiervan is tenminste één bezoek nodig in juli/augustus voor laat broedende soorten, zoals wespandief en boomvalk.

Soorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest (categorie 5)

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vogels met een mogelijk jaarrond beschermd nest in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.2. Overzicht van waargenomen vogelsoorten met een mogelijk jaarrond beschermd nest in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1km) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd (NDFF, 2017-2022).

Soort	Categorie
Blauwe reiger	5
Boerenwaluw	5
Bosuil	5
Ekster	5
Grote bonte specht	5
Groene specht	5
Huiswaluw	5

Koolmees	5
Pimpelmees	5
Spreeuw	5
Torenvalk	5
Zwarte kraai	5

Tijdens het terreinbezoek zijn enkele categorie 5-soorten waargenomen (grote bonte specht, ekster, koolmees en pimpelmees). Nesten van de categorie 5 vogelsoorten zijn alleen jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheid hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarroonde bescherming rechtvaardigen. De categorie 5-soorten vallen daarmee onder de bescherming van algemene broedvogels.

Algemene broedvogels

Tijdens de terreinbezoeken zijn diverse algemene broedvogels waargenomen (o.a. roodborst, merel, wilde eend, meerkoet en winterkoning).

De bosschages en bomen in het plangebied bieden nestgelegenheid aan bos- en struweelvogels. De watergangen in en rondom het plangebied bieden nestgelegenheid aan watervogels en op/in de gebouwen kunnen soorten als witte kwikstaart, zwarte roodstaart en scholekster nestelen.

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wnb (artikel 3.1). Indien nesten aanwezig zijn mogen deze tijdens de broedperiode (en wanneer deze in gebruik zijn) niet verwijderd of verstoord worden. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele (kap)werkzaamheden niet uit te voeren in het broedseizoen (circa maart tot en met juli¹) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Wnb aan de orde.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient een ecologische controle op de aanwezigheid van broedvogels plaats te vinden. In dat geval dient het plangebied voorafgaande aan het broedseizoen gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied, kunnen locatiespecifieke maatregelen worden voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden totdat het nest niet meer in gebruik is.

Ongeschikt maken van (delen van) het plangebied voorafgaande aan het broedseizoen is alleen mogelijk als middels nader onderzoek is uitgesloten dat het plangebied in gebruik is bij vogels met een jaarrond beschermd nest en/of andere beschermde natuurwaarden zijn uitgesloten, zoals leefgebied van kleine marterachtigen.

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

Vervolgstappen algemene broedvogels:

- Bij voorkeur wordt gewerkt buiten het broedseizoen (circa maart t/m juli);
- Indien niet mogelijk kunnen (delen van) het plangebied voorafgaande aan het broedseizoen ongeschikt worden gemaakt door deze af te zetten met vlaggetjes en lintjes en de vegetatie kort te maaien. Deze werkwijze is uitsluitend toegestaan als aanwezigheid van andere beschermde natuurwaarden (zoals jaarrond beschermde nesten en kleine marterachtigen) zijn uitgesloten middels nader onderzoek;
- Indien niet buiten het broedseizoen kan worden gewerkt dient het plangebied voorafgaande aan de werkzaamheden door een ecooloog gecontroleerd te worden op aanwezige broedvogels.

2.3.3 Zoogdieren – vleermuizen

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van vleermuizen in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.3 Overzicht van waargenomen vleermuizen in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDDF, 2017-2022).

Soort	Beschermingsregime
	HR (artikel 3.5)
Gewone dwergvleermuis	X

Voor vleermuizen zijn drie functies van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn. Dit zijn verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. Foerageergebieden en vliegroutes zijn alleen beschermd als deze van essentieel belang zijn voor het functioneren van de verblijfplaats, zogenaamde essentiële foerageergebieden en essentiële vliegroutes. Deze drie onderdelen (verblijfplaatsen, essentiële vliegroutes en essentieel foerageergebied) worden hieronder nader beschouwd.

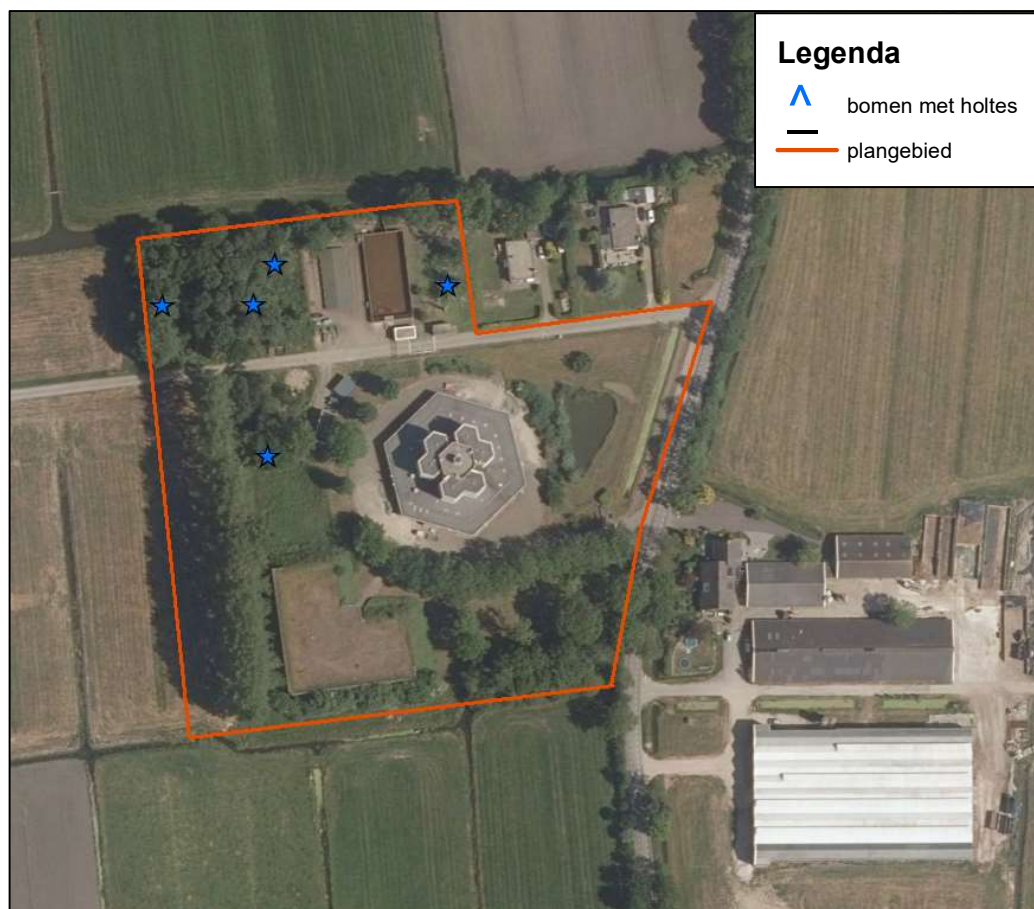
Verblijfplaatsen

Vleermuizen kunnen hun verblijfplaats in gebouwen of bomen (of beide) hebben. Gebouw bewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dak betimmering, achter boeiborden of op zolders. Boom bewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen.

In de bomen binnen het plangebied zijn holtes en scheuren aanwezig welke potentiële verblijfplaatsen voor boom bewonende vleermuizen kunnen vormen (zie figuur 2.5). De locaties van deze bomen zijn tevens op kaart aangegeven (zie figuur 2.6). De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boom bewonende soorten zoals ruige dwergvleermuis, en rosse vleermuis kan daarom niet worden uitgesloten. Deze bomen worden mogelijk gekapt waardoor verblijfplaatsen vernietigd worden.



Figuur 4.5 Bomen met potentiële vleermuisverblijfplaatsen welke mogelijk gerooid worden.



Figuur 2.6 Aangetroffen potentiële verblijfplaatsen in bomen in (de omgeving van) het plangebied. Bron achtergrond: Luchtfoto, ESRI

De gebouwen in het plangebied zijn geschikt voor gebouw bewonende vleermuizen, aangezien er potentiële verblijfplaatsen aanwezig zijn, zoals ventilatieroosters en open stootvoegen, welke mogelijk in verbinding staan met de spouw (zie figuur 2.7). De aanwezigheid van verblijfplaatsen gebouw bewonende vleermuizen zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger kan daarom niet

worden uitgesloten. Enkele van deze gebouwen worden aangetast, waardoor mogelijke verblijfplaatsen worden vernietigd.



Figuur 2.7 Gebouwen met potentiële vleermuisverblijfplaatsen. Links te slopen gebouw met ventilatieroosters en rechts open stootvoegen in de oude opslagkelder.

Daarnaast moet rekening gehouden worden met het gebruik van bouwverlichting tijdens de actieve periode van vleermuizen (circa april t/m oktober). Afhankelijk van de weersomstandigheden kan deze periode langer dan wel korter duren. De bouwverlichting dient uitsluitend op het werkterrein gericht te worden en er wordt geadviseerd gebruik te maken van amberkleurige verlichting.

Alle soorten vleermuizen zijn beschermd onder de Habitatrichtlijn (artikel 3.5). De gebouwen in het plangebied kunnen als verblijfplaats dienen voor gebouw bewonende vleermuizen. De bomen in het plangebied kunnen als verblijfplaats dienen voor boom bewonende soorten.

Als gevolg van de aantasting van gebouwen en bomen in het plangebied worden deze mogelijke verblijfplaatsen vernietigd. Dit is in overtreding met de Wnb. Om het gebruik van de bomen en gebouwen als verblijfplaats door vleermuizen vast te kunnen stellen, is nader onderzoek volgens het meest recente vleermuisprotocol noodzakelijk. Vleermuizen gebruiken hun verblijfplaats door het jaar heen op verschillende manieren. In onderstaand kader is de methodiek van het nader onderzoek toegelicht.

Vervolgstappen vleermuizen:

Aangezien bomen en gebouwen met potentiële verblijfplaatsen worden aangetast is nader onderzoek naar vleermuizen benodigd.

Nader onderzoek verblijfplaatsen:

- Indien gebouwen en/of bomen met mogelijke verblijfplaatsen worden aangetast door de werkzaamheden is nader onderzoek nodig. Dit nader onderzoek dient uitgevoerd te worden conform het vleermuisprotocol (2021). Hiervoor zijn tenminste 5 bezoeken in het actieve seizoen (tussen april en oktober) noodzakelijk.

Maatregel gebruik verlichting:

- Gebruikte bouwverlichting gedurende het actieve seizoen (april t/m oktober) dient uitsluitend op het werkterrein te worden gericht. Er wordt geadviseerd gebruik te maken van amberkleurige verlichting.

Essentiële vliegroutes

Vliegroutes van vleermuizen betreffen (vaak) lijnvormige elementen in het landschap die als verbinding tussen verblijfplaatsen en foerageergebied fungeren.

In het plangebied fungeert de rij met populieren aan de westkant mogelijk als essentiële vliegroute (zie figuur 2.8). Indien hier bomen worden gekapt is nader onderzoek nodig naar de functionaliteit van de vliegroute.

In het plangebied zijn verder geen lijnvormige elementen aanwezig die kunnen dienen als (essentiële) vliegroute. De aanwezigheid van andere (essentiële) vliegroutes kan daarom worden uitgesloten.

Vervolgstappen vleermuizen:

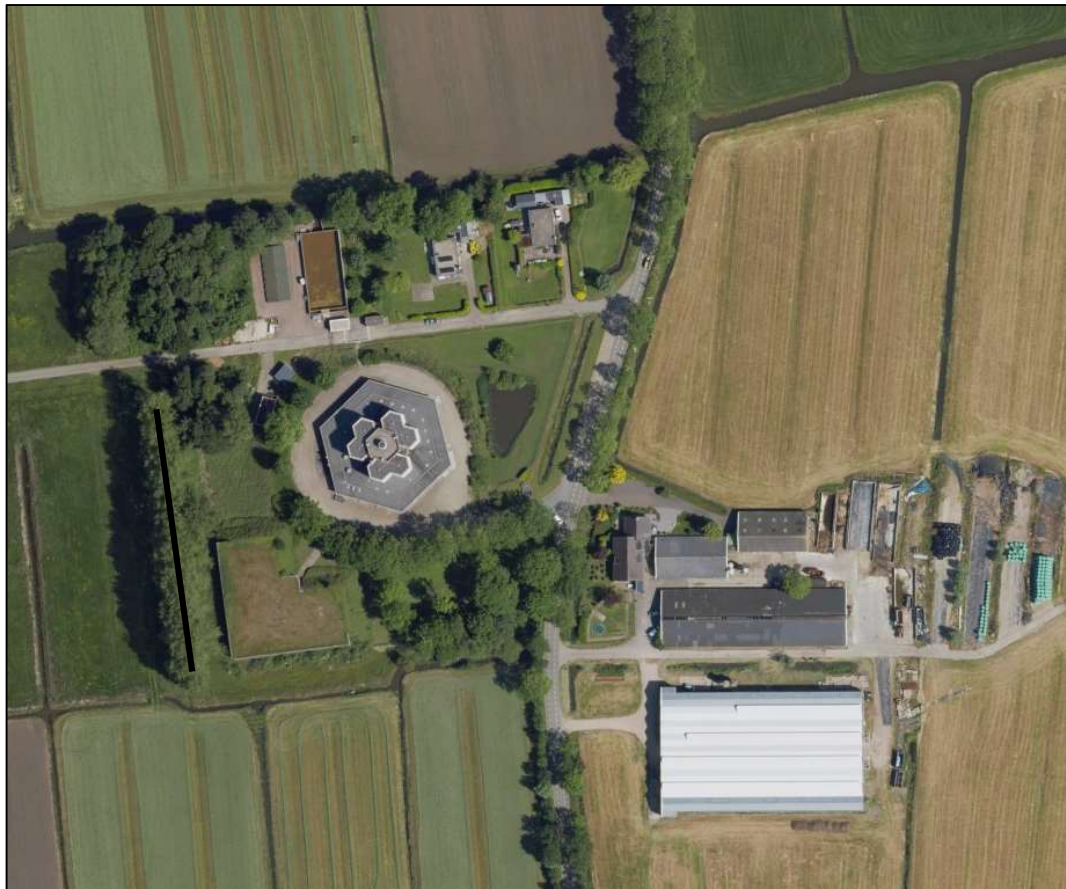
Indien bomen in de populierenrij worden gekapt is nader onderzoek naar de functionaliteit van de vliegroute benodigd (zie figuur 2.8):

Nader onderzoek vliegroute:

- Indien bomen in de populierenrij worden aangetast door de werkzaamheden is nader onderzoek nodig. Dit nader onderzoek dient uitgevoerd te worden conform het vleermuisprotocol (2021). Hiervoor zijn tenminste 2 bezoeken in het actieve seizoen (tussen april en oktober) noodzakelijk. Deze bezoeken kunnen worden gecombineerd met het onderzoek naar verblijfplaatsen.

Maatregel gebruik verlichting:

- Gebruikte bouwverlichting gedurende het actieve seizoen (april t/m oktober) dient uitsluitend op het werkterrein te worden gericht. Er wordt geadviseerd gebruik te maken van amberkleurige verlichting.



Figuur 2.8. Locatie van mogelijke essentiële vliegroute binnen plangebied (zwarte lijn). Bron achtergrond: Streetsmart luchtfoto 2022

Essentieel foerageergebied

Foerageergebied van vleermuizen betreft locaties waar vleermuizen hun voedsel verzamelen. Dit kunnen uiteenlopende gebieden zijn.

In het plangebied vormen de te rooien bosschages geschikt foerageergebied voor vleermuizen. In de omgeving van het plangebied is echter vergelijkbaar alternatief foerageergebied aanwezig. De aanwezigheid van essentieel foerageergebied (in de omgeving) van het plangebied kan worden uitgesloten.

2.3.4 Zoogdieren – overige zoogdieren

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van overige soorten zoogdieren in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.4 Overzicht van waargenomen zoogdieren in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2017-2022).

Soort	Beschermingsregime		Vrijgestelde zoogdieren Wnb (artikel 3.10)
	HR (artikel 3.5)	Wnb (artikel 3.10)	
Bunzing		X ¹	
Haas			X
Vos			X
Waterspitsmuis		X	
Woelrat			X

¹ Kleine marterachtigen worden in het eerste kwartaal van 2023 mogelijk van de vrijstellingslijst gehaald in de provincie Utrecht.

De provincie Utrecht is voornemens om kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel) vanaf begin 2023 van de vrijstellingslijst te halen. Deze soorten worden daarom in voorliggende toetsing meegenomen.

Waterspitsmuis

De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snelstromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Hij komt voor bij beken, rivieren, sloten, plassen en daar waar grondwater opwelt. Ook wordt hij veelvuldig aangetroffen langs de binnenduinrand, natuurlijke duinmeren en kunstmatige infiltratiegebieden. De waterspitsmuis komt alleen daar voor waar bodem bedekkende vegetatie aanwezig is en waar binnen een straal van 500 meter water is te vinden. Bovendien moet er in de oevers voldoende schuilmogelijkheid zijn waar de waterspitsmuis zich kan terugtrekken om zijn prooiën op te eten.

De watergangen op en rondom het plangebied zijn niet geschikt als leefgebied voor de waterspitsmuis. De watergangen hebben veelal een slecht ontwikkelde oevervegetatie en zijn relatief voedselrijk.

De vijver in het plangebied is te geïsoleerd gelegen om te kunnen fungeren als (onderdeel van) het leefgebied voor de waterspitsmuis, aangezien deze niet verbonden is met het leefgebied in de omgeving van het plangebied en deze tussen infrastructuur en bebouwing gelegen is. Daarnaast is bij de vijver nauwelijks sprake van een goed ontwikkelde oevervegetatie noodzakelijk voor schuilgelegenheid.

Aanwezigheid van de waterspitsmuis in het plangebied kan daarom uitgesloten worden.

Kleine marterachtigen (bunzing, hermelijn en wezel)

De bunzing, hermelijn en wezel komen voor in allerlei landschappen, zoals bossen, houwallen, ruigten, duinen, akkers, greppels en sloten. Voorwaarde is dat er voldoende voedsel, dekking en rust aanwezig is. De hermelijn heeft in het algemeen een voorkeur voor iets vochtiger terreinen dan de bunzing en wezel.

In het plangebied is mogelijk leefgebied voor kleine marterachtigen aanwezig gevormd door de bosschages. Het gaat om de bosschages in het plangebied. Hier zijn ook potentiële verblijfplaatsen, zoals takkenrillen en houtstapels, aangetroffen. Hier worden bomen en struiken geroid. Aantasting of vernietiging van de (functionaliteit van) verblijfplaatsen is daarom niet uitgesloten ten gevolge van de werkzaamheden. In figuur 4.9 is een impressie van het leefgebied in het plangebied aangeduid.



Figuur 2.9 Mogelijk leefgebied met potentiële verblijfplaatsen voor kleine marterachtigen in het plangebied.

Vanaf 2023 zijn kleine marterachtigen naar verwachting niet meer vrijgesteld in de provincie Utrecht. Wanneer de werkzaamheden na deze opheffing van de vrijstelling uitgevoerd worden is nader onderzoek nodig naar het voorkomen in het plangebied. In onderstaand kader wordt de werkwijze van het nader onderzoek toegelicht.

Vervolgstappen kleine marterachtigen

- Uitvoeren nader onderzoek ter hoogte van de te rooien bosschages in het plangebied. Het onderzoek kan worden uitgevoerd tussen maart en augustus gedurende 6 weken waarbij struikrovers en/of wildcamera's met lokmiddel ingezet worden.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde zoogdieren niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

Vrijgestelde soorten zoogdieren in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten als muizen, haas, mol, vos en konijn. Het gaat om bijvoorbeeld de bosschages en open terreinen (grasvelden) op het werkterrein. Onder de oude opslagkelder zijn bijvoorbeeld enkele vossenholen gevonden tijdens het veldbezoek (zie figuur 4.9).



Figuur 2.10 Impressie en locaties van aangetroffen vossenholen in het plangebied. De locaties zijn rechts op kaart met een groene driehoek aangeduid.

Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen de provincie Utrecht geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.3.6 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

2.3.5 Amfibieën

In de onderstaande tabel zijn de waarnemingen van amfibieën in de directe omgeving van het plangebied weergegeven.

Tabel 2.5 Overzicht van waargenomen amfibieën in de omgeving van het plangebied (met een straal van 1 km) (NDFF, 2017-2022).

Soort	Beschermingsregime		Vrijgestelde amfibieën Wnb (artikel 3.10)
	HR (artikel 3.5)	Wnb (artikel 3.10)	
Bastaardkikker			X
Bruine kikker			X
Groene kikker onbekend			X
Heikikker	X		
Kleine watersalamander			X
Meerkikker			X
Rugstreeppad	X		

Heikikker

De heikikker heeft een zeer duidelijke voorkeur voor de landschapstypen heide, hoogveen, laagveen en half natuurlijk grasland. Ook wordt de soort gemeld uit bos en struweel, een belangrijke habitat voor de populaties uit de Vijfheerenlanden en het Kromme Rijngebied. De heikikker is duidelijk een cultuurvliesende soort die nauwelijks wordt aangetroffen in te intensief gebruikt agrarisch landschap, rond infrastructuur en bebouwing. Daarnaast komt de soort voor in kleine geïsoleerde wateren en in sloten (in laagveen, klei-op-veen en komkleigebieden). In rivierbegeleidende wateren (kleiputjes) wordt de soort alleen langs de Nederrijn/Lek aangetroffen (RAVON, 2022).

De watergangen in en rondom het plangebied zijn ongeschikt als voortplantingswater voor de heikikker. De wateren zijn namelijk te voedselrijk en er is over het algemeen te weinig oever- en watervegetatie aanwezig. Bovendien worden de watergangen en oevers niet aangetast door de werkzaamheden.

Aanwezigheid van de heikikker in (de omgeving van) het plangebied kan worden uitgesloten.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is vooral een soort van terreinen met een hoge natuurlijke of door mensen ingebrachte dynamiek. Braakliggende bouwterreinen, groeven en zand- en kleiafgravingen, (rivier)duinen en uiterwaarden vormen een ideaal leefgebied voor de rugstreeppad. Vaak is er een goed vergraafbare bodem aanwezig en is er bouw materiaal om onder te schuilen. Maar de rugstreeppad is ook te vinden in meer stabiele gebieden als vennen in heideterreinen en sloten in akker- en graslandgebieden. De habitat laat zich omschrijven als onbeschaduwde, laag begroeide terreinen. Door gebrek aan dynamiek in natuurgebieden is het voorkomen van de soort in Nederland sterk afhankelijk van menselijke ingrepen (BIJ12, 2017c).

De vijver in het plangebied en de sloten rondom het plangebied zijn mogelijk geschikt als voortplantingswater voor de rugstreeppad. Beide wateren zijn ondiep of hebben ondiepe oeverzones welke geschikt zijn voor voortplanting. De voortplantingswateren worden echter niet aangetast door de werkzaamheden.

In de omgeving van deze watergangen zijn ook overwinteringsplaatsen aanwezig. Gedacht kan worden aan de bosschages en aanwezige elementen zoals containers, puin en houtstapels. De overwinteringsplaatsen kunnen zich vrijwel overal in het plangebied bevinden mits er voldoende dekking aanwezig is en deze vorstvrij zijn.

Er worden bosschages gerooid en elementen die kunnen dienen als overwinteringsplaats verwijderd. Het is dus niet uitgesloten dat potentieel overwinteringshabitat wordt aangetast. Ook wordt mogelijk gewerkt gedurende de actieve periode van de soort welke loopt van circa april t/m half oktober, waardoor er tevens een risico is op verstoring van migrerende individuen.

De voorgenomen werkzaamheden kunnen dus resulteren in verstoring van individuen en/of aantasting van mogelijke winterverblijfplaatsen.

Voorafgaande aan de werkzaamheden dient daarom nader onderzoek naar de aanwezigheid van de rugstreeppad uitgevoerd te worden. De methodiek van dit nader onderzoek is in onderstaand kader toegelicht.

Daarnaast dient het ontstaan van waterplassen op het werkterrein voorkomen te worden en moeten gebruikte gronddepots worden afgerasterd.

Vervolgstappen rugstreeppad

- Uitvoeren van twee veldbezoeken tussen april en mei waarbij nabij voortplantingswater geluisterd wordt naar roepende exemplaren. De veldbezoeken worden uitgevoerd bij geschikte weersomstandigheden (bij voorkeur relatief warme, windstille avonden en nachten na zware regenval). In juni en juli moet nogmaals een bezoek uitgevoerd worden om aanwezigheid uit te sluiten (BIJ12, 2017c).
- Daarnaast dient het ontstaan van waterplassen op het werkterrein voorkomen te worden en moeten gebruikte gronddepots worden afgerasterd.

Op basis van het terreinbezoek worden overige beschermde amfibieën niet verwacht door het ontbreken van geschikt biotoop.

Vrijgestelde amfibieën in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen

Er is binnen het plangebied biotoop aanwezig voor de algemeen voorkomende (vrijgestelde) soorten zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander. De vijver in het plangebied vormt geschikt voortplantingsbiotoop en er is overwinteringsbiotoop aanwezig in bijvoorbeeld de bosschages in het plangebied. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen negatieve effecten op deze soorten optreden. Binnen de provincie Utrecht geldt een vrijstelling voor deze algemene soorten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel is voor deze soorten de zorgplicht van toepassing. Dit houdt in de negatieve effecten zo veel als mogelijk dienen te worden voorkomen dan wel beperkt. In paragraaf 2.3.6 wordt nader ingegaan op maatregelen die in het kader van de zorgplicht genomen kunnen worden.

2.3.6 Zorgplicht

In het plangebied kunnen vrijgestelde zoogdieren, amfibieën en vissen aanwezig zijn. Deze soorten zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht voor de Wnb in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen. Wel geldt voor deze soorten, net als alle overige in het wild levende dieren en planten, de zorgplicht (zie bijlage 1). Dit houdt in dat tijdens de werkzaamheden zo veel mogelijk negatieve effecten op aanwezige natuurwaarden dienen te worden voorkomen dan wel te worden beperkt.

De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat

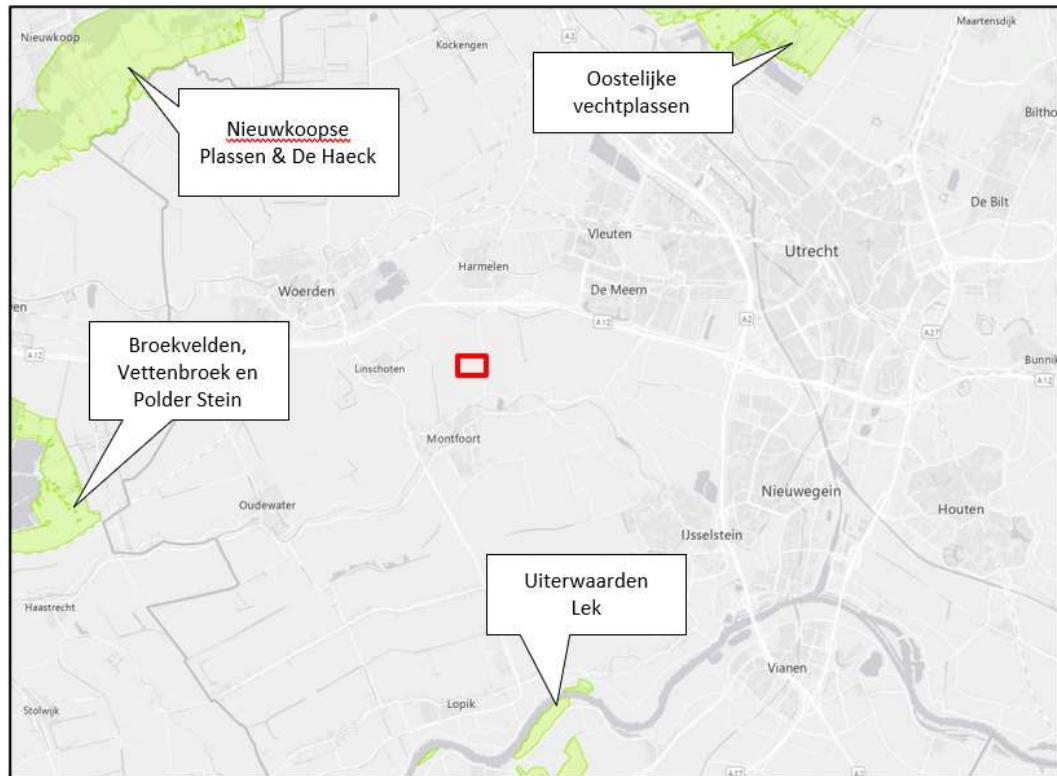
van instandhouding van de betreffende soorten worden gegarandeerd. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 2.6.

Tabel 2.6. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
Grondgebonden (vossenholen)	- Niet werken in het gebied met de vossenholen en de holen afrasteren; - Indien ter plaatse van de holen gewerkt moet worden dienen deze eerst ongeschikt gemaakt te worden voorafgaande aan de werkzaamheden. De kwetsbare kraamperiode van de jongen loopt van circa begin maart t/m half juni. De holen dienen buiten deze periode ongeschikt gemaakt te worden. Het ongeschikt maken gebeurt bij voorkeur in de schemer/nacht tussen 1 uur na zonsondergang en 1 uur voor zonsopkomst aangezien de vossen dan naar verwachting niet in het hol aanwezig zijn.
Overige grondgebonden zoogdieren (overige soorten)	Een richting opwerken en stapvoets rijden met machines
Amfibieën (alle soorten)	

2.4 Natura 2000

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is de uiterwaarden van de Lek welke liggen op circa 10 kilometer ten zuiden van het plangebied (zie figuur 2.11). Dit gebied is aangewezen op basis van de habitatrichtlijn. Binnen een straal van 15 km liggen nog drie andere Natura 2000-gebieden. Het betreft de Oostelijke Vechtplassen, de Nieuwkoopse Plassen & De Haack en Broekvelden, Vettenbroek en Polder Stein.



Figuur 2.11. Ligging Natura 2000-gebieden in de omgeving van plangebied (rood kader). Bron: Ministerie van Landbouw, natuur en voedselkwaliteit.

De voorgenomen activiteiten als gevolg van het planvoornemen zijn bij de inwerkingtreding van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering per 1-7-2021 voor wat betreft stikstofdepositie vrijgesteld van de Wnb-vergunningplicht.

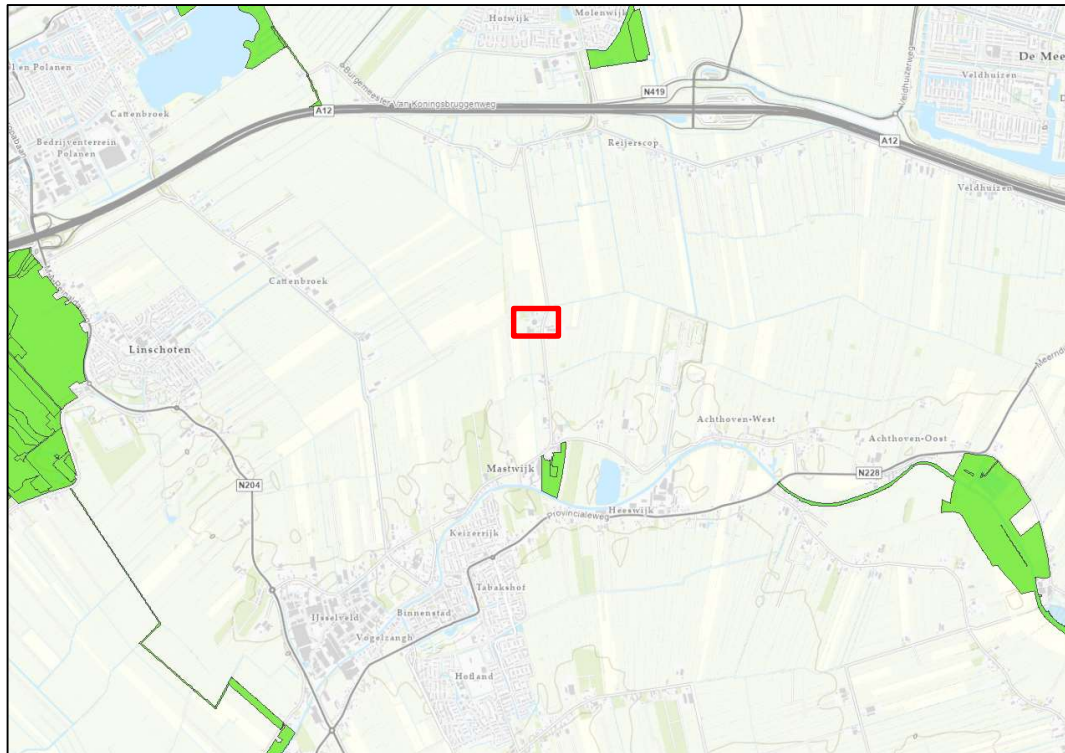
Echter is door de Hoge Raad op 2-11-2022 dit besluit vernietigd. Derhalve dient de stikstofdepositie op de bovengenoemde Natura 2000-gebieden berekend te worden met AERIUS. Vervolgens moeten de effecten worden beoordeeld.

Vervolgstappen Natura 2000

- Uitvoeren stikstofdepositieberekeningen in AERIUS. Afhankelijk van de uitkomsten dienen vervolgstappen te worden genomen.

2.5 NNN en natuurbeheertypen

In het plangebied is geen NNN-gebied aanwezig. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied bevindt zich op circa 900 meter ten zuiden van het plangebied. Hier zijn de natuurbeheertypen kruiden- en faunarijkgrasland (N12.02) en haagbeuken- en essenbos (N14.03) aanwezig. Aangezien er geen sprake is van externe werking in de provincie Utrecht zijn vervolgstappen niet aan de orde.



Figuur 2.12. Ligging van het plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van het NNN. Bron: Website provincie Utrecht.

2.6 Overig provinciaal beleid Utrecht

Conform het natuurbeheerplan van de provincie Utrecht is het plangebied niet gelegen binnen de begrenzing van de groene contour, water- en natuurpleels en/of een weidevogelgebied. Daarnaast is het plangebied niet gelegen in agrarische percelen waarmee ook geen sprake is van Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer (ANLb).

2.7 Beschermde houtopstanden Wnb

Diverse bomen in het plangebied worden gekapt als gevolg van het planvoornemen. De bomen in het plangebied zijn onderdeel van een bosschage die een oppervlakte hebben van meer dan 1.000 m² (0,1 hectare). Hiermee vallen de bosschages onder de definitie van een houtopstand zoals bedoeld in de Wnb. De Wnb is enkel van toepassing op houtopstanden die buiten de bebouwde kom Wnb (of voormalige Boswet) liggen. Op basis van de begrenzing van de bebouwde kom Wnb (of voormalige Boswet) ligt het plangebied buiten de bebouwde kom (Wnb) van gemeente Montfoort. De bomen in het plangebied vallen daardoor onder de bescherming van de Wnb.

Ten gevolge van de werkzaamheden worden bomen gerood. Het oppervlak aan verloren houtopstand dient nader bepaald te worden. Voor deze bomen geldt vervolgens een meldingsplicht bij het bevoegd gezag (provincie Utrecht) en een herplant plicht. De eisen van de herbeplanting zijn opgenomen in artikel 6.20 en 6.21 van de omgevingsverordening van de

provincie Utrecht. Tevens kan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages nog van toepassing zijn (zie ook bijlage 1).

In onderstaand kader zijn de vervolgstappen omtrent houtopstanden opgenomen.

Vervolgstappen houtopstanden

- Bepalen oppervlakte aan te rooien houtopstand ten gevolge van de werkzaamheden;
- Melding van vellen houtopstand indienen bij de provincie Utrecht;
- Afstemmen herplant met de provincie Utrecht;
- Nagaan of gemeentelijk beleid van toepassing is voor het vellen van de houtopstand.

3 Conclusie & advies

In dit hoofdstuk is per onderdeel de conclusie en het advies gegeven dat voortkomt uit de uitgevoerde natuurtoets.

3.1 Soortbescherming

Binnen het plangebied is geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde soorten (Wnb) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om soorten uit de volgende soortgroepen: jaarrond beschermde broedvogels, algemene broedvogels, vleermuizen (verblijfplaatsen en vliegroutes), kleine marterachtigen en rugstreeppad. In tabel 3.1 zijn de conclusies ten aanzien van deze beschermde soorten opgenomen. De onderbouwing van de conclusies zijn beschreven in paragraaf 2.3 van voorliggende natuurtoets. Voor de overige soort(groep)en is beoordeeld dat vervolgstappen niet aan de orde zijn. Voor deze soorten en vrijgestelde soorten geldt wel de zorgplicht.

Tabel 3.1 Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort(groep)	Essentieel leefgebied in (directe omgeving van) plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Maatregelen?	Ontheffing Wnb aan de orde?
Vogels met een jaarrond beschermd nest in bomen (buizerd, boomvalk, havik, sperwer, ransuil en wespandief)	Ja, mogelijk jaarrond beschermde nesten in de te rooien bomen aangetroffen binnen het plangebied.	Ja, zie tabel 3.2	Ja, zie tabel 3.3.	Afhankelijk van uitkomsten nader onderzoek.
Vogels met een jaarrond beschermd nest in gebouwen (huismus)	Ja, mogelijk jaarrond beschermde nesten in gebouwen op en rondom het plangebied en mogelijk essentieel foerageergebied voor huismus.	Ja, zie tabel 3.2	Ja, zie tabel 3.3.	Afhankelijk van uitkomsten nader onderzoek.
Vogels (algemene broedvogels)	Ja, nestgelegenheid in bosschages, bomen, watergangen en gebouwen.	N.v.t.	Ja, zie tabel 3.3	Nee
Zoogdieren (diverse soorten vleermuizen) - verblijfplaatsen	Verblijfplaatsen in te slopen gebouwen en te kappen bomen in het plangebied.	Ja, zie tabel 3.2	Ja, zie tabel 3.3.	Afhankelijk van uitkomsten nader onderzoek.
Zoogdieren (diverse soorten)	Mogelijk essentiële vliegroute gevormd door populierenrij.	Ja, zie tabel 3.2	Ja, zie tabel 3.3.	Afhankelijk van uitkomsten

Soort(groep)	Essentieel leefgebied in (directe omgeving van) plangebied?	Nader onderzoek nodig?	Maatregelen?	Ontheffing Wnb aan de orde?
vliegroutes) - verblijfplaatsen				nader onderzoek.
Zoogdieren- Bunzing, hermelijn en wezel	Mogelijk leefgebied met verblijfplaatsen aanwezig in te rooien bosschages in plangebied.	Ja, zie tabel 3.2	Ja, zie tabel 3.3.	Afhankelijk van uitkomsten nader onderzoek.
Rugstreepad	Mogelijk leefgebied in het plangebied.	Ja, zie tabel 3.2	Ja, zie tabel 3.3.	Afhankelijk van uitkomsten nader onderzoek.

In tabel 3.2 is aangegeven dat er nader onderzoek nodig is naar jaarrond beschermde broedvogels, verblijfplaatsen van vleermuizen, kleine marterachtigen en rugstreepad. De beschrijving van dit nader onderzoek wordt in tabel 3.2 uiteengezet.

Tabel 3.2. Beschrijving nader onderzoek.

Soort	Onderzoeksmethode
Huismus	Het nader onderzoek bestaat uit twee gerichte veldbezoeken in de periode 1 april tot en met 15 mei of tijdens drie gerichte veldbezoeken in de periode 10 maart tot en met 20 juni (BIJ12, 2017a).
Jaarrond beschermde nesten in bomen	Het onderzoek bestaat uit 2 tot 4 gerichte veldbezoeken gedurende maart t/m half mei (BIJ12, 2017c). Hiervan is tenminste één bezoek nodig in juli/augustus voor laat broedende soorten, zoals wespandief en boomvalk.
Verblijfplaatsen vleermuizen	Uitvoeren nader onderzoek conform het vleermuisprotocol (2021). Er zijn tenminste 5 bezoeken in het actieve seizoen (tussen april en oktober) noodzakelijk.
Vliegroue vleermuizen	Uitvoeren nader onderzoek conform het vleermuisprotocol (2021). Hiervoor zijn tenminste 2 bezoeken in het actieve seizoen (tussen april en oktober) noodzakelijk. Deze bezoeken kunnen worden gecombineerd met het onderzoek naar verblijfplaatsen (zie hierboven).
Kleine marterachtigen	Uitvoeren nader onderzoek ter hoogte van de te rooien bosschages in het plangebied. Het onderzoek kan worden uitgevoerd tussen maart en augustus gedurende 6 weken waarbij struikrovers en/of wildcamera's met lokmiddel ingezet worden.
Rugstreepad	Uitvoeren van twee veldbezoeken tussen april en mei waarbij nabij voortplantingswater geluisterd wordt naar roepende exemplaren. De veldbezoeken worden uitgevoerd bij geschikte weersomstandigheden (bij voorkeur relatief warme, windstille avonden en nachten na zware regenval). In juni en juli moet nogmaals een bezoek uitgevoerd worden om aanwezigheid uit te sluiten.

In tabel 3.1 is aangegeven dat voor een aantal soorten het treffen van maatregelen benodigd is. De te nemen maatregelen zijn voor veel soorten afhankelijk van de resultaten uit het nader onderzoek (zie tabel 3.2). De te nemen maatregelen zijn in tabel 3.3 uiteengezet. Door het nemen van deze maatregelen worden negatieve effecten voorkomen en zijn vervolgstappen (anders dan nader onderzoek uitvoeren) niet noodzakelijk.

Tabel 3.3. Beschrijving maatregelen om overtreding van de Wnb te voorkomen.

Soort(groep)	Maatregelen
Jaarrond beschermde nesten (zowel in bomen als gebouwen)	- Bij voorkeur wordt gewerkt buiten het broedseizoen (circa maart t/m juli). - Andere maatregelen te bepalen o.b.v. uitkomsten nader onderzoek
Algemene broedvogels	- Bij voorkeur wordt gewerkt buiten het broedseizoen (circa maart t/m juli). - Ongeschikt maken delen van het plangebied. Deze werkwijze is uitsluitend toegestaan als aanwezigheid van andere beschermde natuurwaarden (zoals jaarrond beschermde nesten en kleine marterachtigen) is uitgesloten middels nader onderzoek; - Indien niet buiten het broedseizoen kan worden gewerkt dient het plangebied voorafgaande aan de werkzaamheden door een ecooloog gecontroleerd te worden op aanwezige broedvogels.
Vleermuizen	- Gebruikte bouwverlichting gedurende het actieve seizoen (april t/m oktober) dient uitsluitend op het werkterrein te worden gericht. Er wordt geadviseerd gebruik te maken van amberkleurige verlichting. - Andere maatregelen te bepalen o.b.v. uitkomsten nader onderzoek
Kleine marterachtigen	Maatregelen te bepalen o.b.v. uitkomsten nader onderzoek.
Rugstreeppad	- Maatregelen te bepalen o.b.v. uitkomsten nader onderzoek. - Het ontstaan van waterplassen op het werkterrein dient voorkomen te worden en moeten gebruikte gronddepots worden afgerasterd;

3.1.1 Zorgplicht

Uit paragraaf 2.3.6 blijkt dat er in het plangebied soort(groep)en aanwezig (kunnen) zijn waarmee rekening dient te worden gehouden in het kader van de zorgplicht voor soorten. Maatregelen waaraan gedacht kan worden bij de invulling van de zorgplicht bij voorliggend planvoornemen zijn weergegeven in tabel 3.4.

Tabel 3.4. Voorbeelden van zorgplicht gerelateerde maatregelen voor soorten.

Soort(groep)	Maatregel
Grondgebonden (vossenholen)	- Niet werken in het gebied met de vossenholen en de holen afrasteren (zie figuur 4.9). - Indien ter plaatse van de holen gewerkt moet worden dienen deze eerst ongeschikt gemaakt te worden voorafgaande aan de werkzaamheden. De kwetsbare kraamperiode van de jongen

	loopt van circa begin maart t/m half juni. De hollen dienen buiten deze periode ongeschikt gemaakt te worden. Het ongeschikt maken gebeurt bij voorkeur in de schemer/nacht tussen 1 uur na zonsondergang en 1 uur voor zonsopkomst aangezien de vossen dan naar verwachting niet in het hol aanwezig zijn.
Overige grondgebonden zoogdieren (overige soorten)	Een richting opwerken en stapvoets rijden met machines
Amfibieën (alle soorten)	

3.2 Natura 2000

In tabel 3.5 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde Natura 2000-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.4 van voorliggende natuurtoets.

Tabel 3.5. Conclusies Natura 2000-gebieden.

	Natura 2000
Zijn er Natura 2000-gebieden aanwezig waarop effecten kunnen optreden?	Ja, de Uiterwaarden van de Lek op circa 10 km afstand.
Treden er negatieve effecten op of zijn deze te verwachten?	Ja, er kan sprake zijn van verzuring en vermesting door stikstofdepositie.
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Ja, er dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd
Wnb-vergunning of akkoord van de provincie noodzakelijk?	Nader te bepalen aan de hand van uitkomsten van de stikstofdepositieberekeningen.

3.3 NNN

In tabel 3.6 zijn de conclusies ten aanzien van beschermde NNN-gebieden opgenomen. De onderbouwing van de conclusie is beschreven in paragraaf 2.5 van voorliggende natuurtoets.

Tabel 3.6 Conclusies NNN-gebieden.

	NNN
Op welke afstand van het plangebied ligt het dichtstbijzijnde NNN-gebied?	NNN-gebied op circa 900 m van het plangebied.
Is er sprake van toetsing van externe werking in de betreffende provincie?	Nee
Is er sprake van aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden of is dit te verwachten?	Nee
Zijn er vervolgstappen aan de orde?	Nee
Afstemming met het bevoegd gezag aan de orde?	Nee

3.4 Overig provinciaal beleid Utrecht

Conform het natuurbeheerplan van de provincie Utrecht is het plangebied niet gelegen binnen de begrenzing van de groene contour, water- en natuurparels en/of een weidevogelgebied. Daarnaast is het plangebied niet gelegen in agrarische percelen waarmee ook geen sprake is van Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer (ANLb). Vervolgstappen zijn niet benodigd.

3.5 Beschermde houtopstanden Wnb

Ten gevolge van de werkzaamheden worden bomen gerooid. Het oppervlak aan verloren houtopstand dient nader bepaald te worden. Voor deze bomen geldt vervolgens een meldingsplicht bij het bevoegd gezag (provincie Utrecht) en een herplant plicht. De eisen van de herbepanting zijn opgenomen in artikel 6.20 en 6.21 van de omgevingsverordening van de provincie Utrecht. De benodigde herplant en locatie ervan dient afgestemd te worden met de provincie Utrecht.

Tevens kan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages nog van toepassing zijn (zie ook bijlage 1).

Literatuurlijst

BIJ12, 2017a. Kennisdocument huismus (*Passer domesticus*). Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12, 2017b. Kennisdocument buizerd (*Buteo buteo*). Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12, 2017c. Kennisdocument rugstreeppad (*Bufo calamita*). Versie 1.0, juli 2017.

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017).

Netwerk Groene Bureaus (NGB), 2021. Vleermuisprotocol 2021.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Indicatieve lijst jaarrond beschermde vogelnesten.
Geraadpleegd van: [Lijst jaarrond beschermde nesten \(rvo.nl\)](https://rvo.nl/lijst-jaarrond-beschermde-nesten)

Overig

NDFF

Street Smart

AERIUS-calculator, versie 2022.

www.ravon.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1 Wettelijk kader

Bijlage 1 Wettelijk kader

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving en het beleidskader.

Het betreft de Wet natuurbescherming (Wnb). Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

Wnb - Algemeen

De Wnb is op 1 januari 2017 in werking getreden. De Wnb beschermt:

- De Natura 2000-gebieden die aangewezen zijn in het kader van het Europees natuurbeleid (gebiedsbescherming)
- De planten- en diersoorten (onderdeel soortbescherming)
- Bos en houtopstanden (onderdeel houtopstanden).

Veel verantwoordelijkheden en bevoegdheden liggen bij de provincies. Er zijn hierop wel uitzonderingen waarvoor het ministerie van LNV bevoegd gezag is. Dit betreft onder andere de aanleg en uitbreiding van hoofdwegen, landelijke spoorwegen, hoofdvaarwegen, primaire waterkeringen, militaire terreinen en oefengebieden, militaire luchthavens, Schiphol en overige burgerluchthavens, het landelijke gastransportnet, hoogspanningsverbindingen van tenminste 220 kV, activiteiten van buitenlandse mogendheden en activiteiten namens een lid van het Koninklijk Huis. LNV is ook bevoegd gezag voor ruimtelijke ingrepen in de Exclusieve Economische Zone (EEZ) en voor Windenergie op zee (kavelbesluiten).

Gemeenten hebben een loketfunctie. Het is mogelijk om een natuurvergunning 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet. De Wnb richt zich op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden.

Wnb - Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- 1) soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb);
- 2) soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb);
- 3) 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora') (artikel 3.10 e.v. Wnb).

Soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 3.1 e.v.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het is mogelijk om ontheffing aan te vragen voor de overtreding van de verbodsbepalingen. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid' (dit is dus strenger dan voor soorten van de Habitatrichtlijn en de andere soorten);
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en/of Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.5 e.v.:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Onder de Wnb is het mogelijk om voor streng beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Hierbij geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 3.5.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 van de Wnb bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn.

Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten';

- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten (artikel 3.10 e.v. Wnb)

De categorie 'andere soorten' bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage A en B van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.10 e.v..

Het is verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Voor deze soorten geldt een vrijstelling wanneer aantoonbaar gewerkt wordt volgens een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Daarnaast geldt ook vrijstelling bij ruimtelijke projecten voor soorten die staan op besluit vrijgestelde soorten. Het hangt per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). Deze zorgplicht is verder in deze bijlage nog toegelicht.

Indien de 'andere soorten' niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Naast het werken volgens een goedgekeurde gedragscode kan voor soorten uit de categorie 'andere soorten' van de Wnb bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing worden aangevraagd. De ontheffing kan worden verleend indien voldaan wordt aan de volgende criteria:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h 'in het algemeen belang';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Samenvatting gronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie beschermde soorten (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).				
Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	Ja	Ja	Ja
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	Ja	Ja	Ja
3	volksgezondheid en openbare veiligheid	Ja	Ja	Ja
	veiligheid van luchtverkeer	Ja	Nee	Ja
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	Ja	Ja	Ja
	ter bescherming van Flora en Fauna	Ja	Ja	Ja
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	Ja	Ja	Ja
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	Ja	Ja
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	Ja
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud (ook natuurbeheer), algemeen belang, bestendig gebruik	Nee	Nee	Ja

Zorgplicht

Er dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de zorgplicht zoals vastgelegd in artikel 1.11 van de Wnb. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor in het wild levende dieren en planten, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht heeft betrekking op de gebieds- en op de soortbescherming. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a) dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
1. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Wnb - Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is vastgelegd in artikel 2.1 tot en met 2.11 van de Wnb. Hierin wordt de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die betrekking hebben op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingdoelstellingen voor die gebieden zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingdoelstellingen beschrijven voor de voor het gebied aangewezen habitattypen en soorten of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van LNV.

Voortoets en Passende beoordeling

De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, ten aanzien van plannen en projecten en die mogelijke effecten hebben op de natuurlijke kenmerken van de gebieden, gelet op de instandhoudingsdoelen die in de Natura 2000-gebieden van kracht zijn. De Wnb maakt daarbij onderscheid in enerzijds plannen (plantoets) en anderzijds projecten (projecttoets).

Bij plannen en projecten in, of in de nabijheid (externe werking) van, een Natura 2000-gebied dienen de initiatiefnemers in een oriënterende fase (voortoets) te onderzoeken of het plan een significant negatief effect op de instandhoudingdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied kan hebben. Met externe werking wordt bedoeld dat ook activiteiten buiten het gebied de natuurwaarden in het gebied kunnen beïnvloeden. Indien na dit onderzoek niet kan worden uitgesloten dat de activiteit een significant negatief effect heeft, dient de initiatiefnemer meer gedetailleerd dan in de oriënterende fase in kaart te brengen wat de effecten van de activiteit kunnen zijn. Daarbij dienen ook, indien noodzakelijk, de mitigerende maatregelen te worden betrokken. Deze analyse heet een 'passende beoordeling'. Het bevoegd gezag toetst de passende beoordeling.

Wanneer uit de passende beoordeling alsnog de zekerheid wordt verkregen dat de activiteit niet leidt tot significant negatieve effecten, kan de activiteit doorgang vinden. Wanneer uit de voortoets blijkt dat er wel kans is op een negatief effect, maar dit als niet significant kan worden gezien, kan eveneens, op basis van een verslechteringstoets toestemming voor het uitvoeren van de activiteit worden verleend. Wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat significante negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, kan het project alleen doorgang vinden op grond van de “ADC-criteria”.

Dit betekent dat:

- A – alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken;
- D – er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn, en
- C – de initiatiefnemer compenserende maatregelen vooraf en tijdig treft.

Stikstofdepositie

Stikstofdepositie vormt veelal een knelpunt bij de besluitvorming over plannen en projecten, omdat in veel Natura 2000-gebieden overbelasting van stikstof een probleem is voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor de voor het gebied aangewezen soorten en habitattypen. Om een oplossing te bieden voor dit probleem was destijds (1 juli 2015) het Programma Aanpak Stikstof (PAS) opgericht. Op 29 mei 2019 oordeelde de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvS) echter dat het PAS niet als onderbouwing kan worden gebruikt voor toestemmingsverlening op grond van de Wnb.

Vanaf 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking getreden. Hierin is een vrijstelling van Wnb-vergunningplicht opgenomen voor bouwwerkzaamheden in de realisatiefase voor wat betreft stikstofdepositie (art. 2.9a Wnb). Er hoeven ten behoeve van een Wnbvergunningaanvraag (gebiedsbescherming) voor een project dus geen berekeningen en daarbij behorende beoordeling van de stikstofdepositie voor de realisatiefase meer plaats te vinden.

De vrijstelling geldt in theorie niet voor het vaststellen van een ruimtelijk plan (bijvoorbeeld een bestemmingsplan) (de plantoets Wnb) waarbij voor de ontwikkeling ook een aanlegfase aan de orde is. De vrijstelling geldt alleen voor de projecttoets in het kader van de Wnb-vergunningprocedure. Echter, omdat ervan uitgegaan wordt dat voor het project (als de ontwikkeling die het bestemmingsplan mogelijk maakt, wordt uitgevoerd) een vrijstelling geldt, wordt deze vrijstelling ook toegepast in de plantoets Wnb gebiedsbescherming.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het nationaal beleid met betrekking tot de gebiedsbescherming van het Natuurnetwerk Nederland is opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De bescherming van het NNN staat nader uitgewerkt in het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL). Hierin staan instructieregels voor de omgevingsverordening van de provincies. De bescherming werkt vervolgens door in de bestemmingsplannen van de gemeenten. De instructieregels uit het BKL verplichten de provincies tot:

- het aanwijzen van Natuurnetwerk Nederland gebieden (artikel 7.6 Bkl)
- het vastleggen van de wezenlijke kenmerken en waarden van NNN- gebieden (artikel 7.7 Bkl)
- het stellen van regels in het belang van de bescherming, instandhouding, verbetering en ontwikkeling van de kenmerken en waarden van NNN-gebieden (artikel 7.8 Bkl, eerste lid)
- De regels die in de omgevingsverordening komen verzekeren in ieder geval dat (artikel 7.8 Bkl, tweede lid):
 - de kwaliteit en oppervlakte van het NNN-gebied niet achteruitgaan

- de samenhang tussen de gebieden van het NNN wordt geborgd
- tijdige compensatie van een bepaalde activiteit die negatieve gevolgen heeft

Wezenlijke waarden en kenmerken

Dit betreft de actuele en potentiële natuurwaarden, gebaseerd op de natuurdoelen voor het gebied, met inbegrip van de omvang en de beoogde natuurkwaliteit alsmede de samenhang met andere natuurgebieden.

‘Nee, tenzij’-principe

Voor het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat nieuwe plannen of projecten niet zijn toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN significant aantasten. Uitzonderingen hierop zijn wanneer sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De Rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij het NNN geen sprake is van externe werking.

Het NNN is planologisch beschermd in de Provinciale Structuurvisies en Verordeningen. In de Verordening staat aangegeven aan welke voorwaarden bij ruimtelijke ingrepen in en langs het NNN moet worden voldaan. Ook is het compensatiebeleid bij aantastingen van het Natuurnetwerk Nederland hierin opgenomen.

Overige provinciale beschermde gebieden

Naast het NNN kunnen ook andere gebieden beschermd zijn op provinciaal niveau. Dit verschilt per provincie. Beschermde gebieden kunnen als volgt omschreven zijn:

- ecologische verbindingzones,
- weidevogelgebieden, ganzenfoerageergebieden, leefgebied weide- en akkervogels of rust- en foerageergebied ganzen en smienten,
- groene ontwikkelingszone of groenblauwe mantel of groene contour
- natuur/ bos- en natuurgebieden buiten NNN.

Ook deze gebieden kennen een vorm van een beschermingsregime, in sommige gevallen gelijk aan het NNN, soms in een lichtere vorm.

Provincies kunnen ook provinciale landschappen aanwijzen. De aanwijzing van de Bijzonder Provinciale Landschappen is verleend op grond van Artikel 1.12 lid 3 van de Wnb (zie tekstkader). Ook deze gebieden kunnen een beschermingsregime hebben vastgelegd in de provinciale verordening.

Art. 1.12 lid 3 Wnb

Gedeputeerde Staten kunnen gebieden gelegen buiten het Natuurnetwerk Nederland aanwijzen die van provinciaal belang zijn vanwege hun natuurwaarden of landschappelijke waarden, met inachtneming van hun cultuurhistorische kenmerken. Deze gebieden worden aangeduid als «bijzondere provinciale natuurgebieden», onderscheidenlijk «bijzondere provinciale landschappen».

Wnb - Beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in artikel 4.1 tot en met 4.9 van de Wnb. De Wnb heeft tot doel de oppervlakte bos in Nederland in stand te houden. Begin 20e eeuw kwam dit doel vooral voort uit de belangen van de houtproductie, maar gaandeweg is meer oog gekomen voor de andere functies die bossen en houtopstanden hebben, zoals klimatologische, landschappelijke en recreatieve functies.

Binnen de Wnb worden houtopstanden beschermd die aan bepaalde voorwaarden voldoen (Wnb artikel 4.1). Voornaamste onderscheid wordt gemaakt op basis van de locatie. Houtopstanden welke binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom Wnb vallen, zijn namelijk uitgezonderd (artikel 4.1) en worden niet onder de Wnb beschermd. De begrenzing van de bebouwde kom in de zin van de Wnb komt niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwde kom in de zin van de Wnb heeft vastgesteld, is de Wnb overal van toepassing in die betreffende gemeente.

Een houtopstand onder de Wnb wordt gezien als een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, die:

- 1) een oppervlakte grond beslaat van tien are of meer, of;
- 2) bestaat uit een rijbeplanting die meer dan twintig bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

De Wnb is van toepassing op houtopstanden die buiten de bebouwde kom liggen. De gemeenteraad dient de grens van de bebouwde kom Wnb vast te leggen. Veel gemeentes hebben dit ook gedaan.

De grens van de bebouwde kom Wnb is niet hetzelfde als de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. De bebouwde kom grens in de Wegenverkeerswet wordt met een ander oogmerk bepaald en vastgesteld. Volgens een uitspraak van de rechtbank is het niet mogelijk om het hele grondgebied van de gemeente aan te wijzen als bebouwde kom. De aard van het gebied is bepalend voor de vraag of het gebied kan aangewezen worden als bebouwde kom. De vaststelling van de grens van de bebouwde kom is van feitelijke aard: waar houdt de bebouwing op.

De provincies zijn op grond van de gemeentewet bevoegd om in het kader van interbestuurlijk toezicht zo nodig maatregelen te treffen als een gemeente heeft verzuimd om de begrenzing van de bebouwde kom vast te stellen, of deze heeft vastgesteld op een wijze die in strijd komt met het recht of het algemeen belang. Een begrenzing die is vastgesteld op grond van artikel 1 vijfde lid van de Boswet geldt ingevolge van het overgangsrecht overigens tevens als begrenzing van de bebouwde kom voor de Wnb.

De begrenzing van de bebouwde kom in de zin van de Wnb dus niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwde kom in de zin van de Wnb heeft vastgesteld, is de Wnb overal van toepassing in die betreffende gemeente.

Door het zogenoemde regelverbod van artikel 4.6 Wnb kunnen gemeente ook buiten de bebouwde kom regulerend optreden. Hierdoor kunnen gemeente ook een kapverbod opstellen voor houtopstanden die ze willen beschermen buiten de bebouwde kom. Er zijn veel gemeentes die dat ook daadwerkelijk hebben gedaan.

Er zijn ook gemeentes die houtopstanden buiten de bebouwde kom beschermen via een monumentenverordening. Voor deze houtopstanden is dus (ook) een omgevingsvergunning van de gemeente noodzakelijk. In voorliggende rapportage is niet getoetst aan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages (bijv. APV, bestemmingsplannen, etc.).

Meld- en herplantplicht

De Wnb stelt dat wanneer houtopstanden worden gekapt, er voorafgaand aan de kap een meldingsplicht bij de provincie is.

De provincie bepaalt welke informatie omtrent de te kappen opstand aangeleverd dient te worden, op welke termijn dit aangeleverd dient te worden en welke voorwaarden voor de uitvoering van de kap gelden. Daarnaast geldt dat binnen drie jaar na de kap een herbeplantingsplicht geldt (door aanplant, bezaaiing of natuurlijke verjonging dan wel op andere wijze realiseren van een nieuwe houtopstand). Wanneer dat niet op dezelfde plaats kan, dan kan een provincie ontheffing verlenen de herbeplanting op andere gronden toe te staan indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels. Verder kunnen provincies ontheffing of vrijstelling verlenen voor bepaalde verbodsbepalingen en/of voorwaarden omtrent herbeplanting.

In de volgende gevallen geldt op grond van de Wnb geen verplichting tot het melden en herbeplanten voor het vellen:

- periodiek vellen van griend- of hakhout;
- houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, én hetzij geen groter oppervlakte beslaan dan 10 are, hetzij ingeval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, niet meer bomen omvatten dan 20;
- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom in de zin van de Wnb;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
 - o wegbeplantingen;
 - o beplantingen langs waterwegen, en
 - o eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
- ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
- bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en
- zijn aangelegd na 1 januari 2013;
- vellen ter uitvoering van een instandhoudingsmaatregel of een passende maatregel ten behoeve van Natura 2000;
- vellen ter uitvoering van een mitigerende of compenserende natuurmaatregel uit een Natura 2000-vergunning, een soortenontheffing, een Tracébesluit of een omgevingsvergunning;
- vellen voor de aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen;

vellen en herbeplanten dat plaatsvindt overeenkomstig een door de Minister van LNV goedgekeurde gedragscode.

Beschermde houtopstanden (naast Wnb)

Houtopstanden zijn tevens beschermd op grond van gemeentelijk regelgeving. Dit is vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de betreffende gemeente. Bomen kunnen op gemeentelijk niveau ook op een andere manier beschermd zijn. De bescherming van een houtopstand of groenstructuren kan bijvoorbeeld opgenomen zijn in de planregels bij een bestemmingsplan of via een gemeentelijke bomenverordening.

Natuurtoets

T.b.v. werkzaamheden op het Vitens productiebedrijf in Linschoten
projectnummer 466020
8 december 2022 revisie 00
Vitens N.V.



Bij voorgenomen kap van houtopstanden dient daarom ook altijd gekeken te worden naar deze bepalingen. Mogelijk kan uit deze bepalingen volgen dat voor de kap van een houtopstand een omgevingsvergunning nodig is welke bij de gemeente moet worden aangevraagd.

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

Bijlage 2 Methodiek natuurtoets

In deze bijlage wordt de methodiek beschreven die gehanteerd is tijdens het onderzoek naar de aanwezigheid en de toetsing van beschermde soorten, beschermde gebieden, beschermde houtopstanden en kansen voor natuurwaarden in het plangebied.

Soortbescherming

Het onderzoek naar beschermde soorten bestaat uit een bureaustudie, oriënterend terreinbezoek en effectbepaling.

Bureaustudie

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek is specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (Wnb artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (Wnb artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (Wnb artikel 3.10). Bij vogels is met name speciale aandacht geschonken aan vogelsoorten met jaarrond beschermd nest. Bij werkzaamheden in watergangen/waterwegen is specifiek aandacht geschonken aan soorten van het aquatisch milieu. Bij werkzaamheden aan gebouwen is specifiek aandacht geschonken aan gebouwbewonende soorten. In voorliggende toetsing is geen aandacht besteed aan Rode Lijst-soorten.

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en het (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd². Hierbij is nagegaan of er in de periode 2017-2022 beschermde soorten zijn aangetroffen in een straal van 1 km rondom het plangebied. De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. De resultaten van de bureaustudie geven een indicatie van de soorten die in het plangebied kunnen voorkomen.

Oriënterend terreinbezoek

Tijdens het oriënterend terreinbezoek is door middel van een fysieke inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren. Daarnaast heeft een biotoopbeoordeling plaatsgevonden. Bij een biotoopbeoordeling wordt gekeken in hoeverre het aanwezige biotoop geschikt is voor beschermde soorten. Het betreft een deskundigenoordeel op basis van een biotopenscan. Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Effectbepaling

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het oriënterend terreinbezoek is bepaald of op voorhand (negatieve effecten op) beschermde soorten al dan niet kunnen worden uitgesloten en of vervolgstappen (soortgericht nader onderzoek) noodzakelijk zijn. Indien van toepassing is geadviseerd over de te volgen procedure in het kader van de natuurwetgeving.

Beschermde gebieden

² Deze informatie is (deels) afkomstig uit de NDFF op basis van een abonnement van Antea Group en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

In het kader van gebiedsbescherming zijn de volgende gebieden meegenomen:

- Natura 2000-gebieden;
- Natuurnetwerk Nederland (NNN);
- Overige provinciaal beleid.

Op basis van een bureaustudie is de ligging van de gebieden ten opzichte van het plangebied in beeld gebracht. Hiervoor is gebruik gemaakt van onder andere AERIUS-calculator (versie 2022) (Natura 2000-gebieden) en de provinciale website en/of digitale atlas (NNN, overig provinciaal beleid). Op basis van de ligging en de voorgenomen ontwikkeling is (indien relevant) een effectbepaling uitgevoerd. Voor de effectbepaling is gekeken naar directe effecten als gevolg van ruimtebeslag. Indien van toepassing zijn ook mogelijke indirecte effecten bekeken. Hierbij kan gedacht worden aan verstoring door geluid, licht en trillingen en optische verstoring. In het kader van Natura 2000-gebieden is ook gekeken naar mogelijk effecten door een toename aan stikstofdepositie. Indien aan de orde is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. Hierbij kan gedacht worden aan een voortoets of passende beoordeling t.b.v. Natura 2000-gebieden. Of het doorlopen van een 'nee, tenzij-procedure' in het kader van mogelijke effecten op NNN-gebieden.

Beschermde houtopstanden Wnb

Op basis van het planvoornemen en de ligging van het plangebied is onderzocht of er onder de Wnb beschermde houtopstanden aanwezig zijn binnen het plangebied. Hierbij is gebruik gemaakt van de door de initiatiefnemer aangeleverde informatie over het planvoornemen, recente luchtfoto's en indien beschikbaar de begrenzing van de gemeentelijke bebouwde kom Wnb. Indien onder de Wnb beschermde houtopstanden aanwezig zijn in het plangebied, is getoetst of er sprake is van aantasting van beschermde houtopstanden. Indien er sprake is van aantasting van Wnb beschermde houtopstanden is geadviseerd over de vervolgstappen en de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving. In voorliggende rapportage is niet getoetst aan gemeentelijk beleid omtrent de kap van bomen en/of bosschages (bijv. APV, bestemmingsplannen, etc.).

Kansen voor natuurwaarden in het plangebied

Binnen een plan zijn vaak mogelijkheden/ kansen aanwezig voor het verhogen van de natuurwaarden (biodiversiteit). Indien dit van toepassing is op het voornemen, zijn hiervoor suggesties gedaan op basis van expert judgement.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN

E. ron.hoving@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Copyright © 2022

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.